

képző Intézeti Tanárok Országos Egyesületének f. évi május hó 16-án. Szegeden, a városháza dísztermében tartott XXVI. rendes közgyűléséről.

A folyóirat szeptember havi számában dr. *Bartha Károly: Az anyanyelvi magyarázatok tanítása és a gyermek* címen nyújt e kérdésről összefoglaló áttekintést. Dr. *Somos Lajos: A magyar nyelvszakos tanárok nyári tanfolyamát* ismerteti. *Kovács Ernő: Látogatásom egy németországi iskolában* c. közleményében ez iskola látogatásával kapcsolatos élményeit írja le. A gazdag irodalmi rovatból kiemeljük: Dr. *Dékány Istvánnak: Pedagógia elvek*, Dr. *Marzell Mihálynak: A nevelés művészete*, Dr. *Olay Ferencnek: Kisebbségi népoktatás*, Dr. *Jablonkay Gézának: Gyermeknapló* c. műveikről írt ismertetőket.

**Budapesti Polgári Iskola.** Díszes köntösben, művészi kiállításban ilyen címen új neveléstudományi folyóirat indult el. A folyóiratot az Országos Polgári Iskolai Tanáregyesület Budapesti Köre adja ki, felelős szerkesztője *Serey Agost*, kinek nevét pedagógiai és didaktikai vonatkozású cikkei után már előnyösen ismerjük. A folyóirat évenként négyszer jelenik meg, 1-ső száma közel 9 ívnyi terjedelmű, a többi számok 6 ívnyi terjedelműek lesznek. Az új folyóiratba *Szendy Károly* Budapest székesfőváros polgármestere, dr. *Pintér Jenő* budapesti tankerületi kir. főigazgató és *Felkay Ferenc* székesfővárosi tanügyi tanácsnok írtak előszókat, míg *Loschdorfer János* felügyelő-igazgató a *Budapesti Kör ereje* c. bevezetőjében annak a kulturális munkásságnak jelentőségét vázolja, melyet a Kör éppen ennek a folyóiratnak megteremtésével megoldani kíván.

*Serey Agost: Célunk és feladataink* c. cikkében a lap munkásságának vezető elveit ismerteti; gondolatokban gazdag szavakkal vázolja a lap szellemi irányát, mely végeredményképpen azt célozza, hogy a székesfővárosi polgári iskolai tanárság az együttes erőfelfejtésnek ez új módjával a polgári iskolai gondolat beható művelését elősegítse. Munkálkodásával termékenyen kíván bekapcsolódní a egyetemes nevelői ténykedések korszerű szolgálatába, működésében azonban mindig józan, mérsékelt és a nemes konzervativizmus fogja irányítani. Nem kétséges azonban, hogy a lap elsősorban és legfőképpen a budapesti polgári iskolák különleges feladatait és céljait kívánja ápolni. Mint mondja: „Tanárképzőnk gyakorló iskolájának értékes kiadványai és neveléstudományi folyóirata, a székesfővárosi irányító polgári iskola kiadványsorozatának egyre szaporodó kötetei beszédesen tanusítják, hogy a polgári iskolának immáron van irodalma és már az sem kétséges, hogy a polgári iskolai tanárságban megvan a képesség és erő iskolája pedagógiai problémáinak tudományos módszerrel való műveléséhez.“ Ilyen szellemben melegen köszöntjük az új folyóiratot és bizvást hisszük, hogy annak konstruktív szelleme termékeny alkotásokkal fogja megjutalmazni a magyar polgári iskolát.

A folyóiratban *Dobos László: Adatok a fővárosi tanulók szokincséhez* címen közöl pedagógiai vonatkozásban értékes tanulmányt. Dr. *Pénzes Antal: Budapest természetvilága* c., a szerző eredeti művészi felvételeivel illusztrált cikkében a természetrajz tanárok részére ad gazdag ismereti anyagot. Dr. *vitéz Sághelyi Lajos: A németnyelvi dolgozatok fokozatossága* címen közöl módszertani szempontból igen kiváló tanulmányt, mely e sokat vitatott kérdésben

nyújt tervszerű programot a német nyelv tanárai részére. *Serey Agost: Buda-  
vár felszabadításának 250. évfordulójára* írt tanulmánya nemcsak aktualitása-  
ban jelentős, de gazdag forrásanyaga a történelem tanárok részére is értékes  
adatokat gyűjt össze Budapest történelmi emlékeinek ismertetésére. Dr. *Koko-  
vai Lajosnak* és dr. *Palócz Andrásnak* a fővárosi polgári iskolákat ismertető  
cikkei is sok tanulságot nyújtanak. A folyóiratnak gazdag lap- és folyóirat-  
szemléje van. *Az iskolák műhelyéletéből* c. rovat pedig egyes elhangzott fő-  
városi tanítások gondolatmeneteit ismerteti. Nagyon tanulságos *A város és  
üzemismertetés* rovat is, mely ez alkalommal: *Hogyan készül a budapesti gáz*  
címen a főváros gázműveit ismerteti alapos szakszerűséggel.

Kratofil Dezső.

**Magyar Pedagógia** 1. évi 4—6. számának első helyén áll *Gyulai Agost-  
nak*, a Magy. Paed. Társaság főtítkárának *Fináczy Ernő* tiszteleti elnökről  
tartott emlékbeszéde. A kiváló magyar pedagógus életét rajzolja meg, s emberi  
ragyogó értékeit tárja fel meghatott szavakkal. Második közleménye a folyó-  
iratnak *Loczka Alajos* tanulmánya: „*Középfokú gazdasági szakoktatásunk*“  
ról. Ismerteti a polgári iskolából kifejlődött felső mezőgazdasági iskolák kelet-  
kezését, helyzetét. Megállapítja, hogy a leválási folyamat megkezdődött. Véle-  
ménye szerint ennek meg is kell történnie, erősen szakjellegű iskolákká kell  
ezeket fejleszteni, s erre vonatkozólag programot és tanterv-vázlatot ad. A  
magyar nőnevelés új útjának alapjául pedig az Amizoni-intézetet és a put-  
noki leánynevelő intézetet jelöli meg. A folyóirat irodalmi ismertetőjében ki-  
emelkednek *Somogyi József: Tehetség és eugenika*, *Greguss Pál: Bevezetés az  
örökléstanba*, *Kemény Ferenc: A népjellem a nevelés- és oktatásügyben*, *Su-  
lyomi-Sohulmann Adolf: A beszédhibák elhárításáról*, *Lósy-Schmidt Ede: Kem-  
pelen Farkas c. művéről*, *Gáspár Pál* ismerteti a már régen hallgató *Foerster-  
nek* legújabb munkáját, melynek *Alte und neue Erziehung* a címe. A Vegyes  
rovatban 3 kisebb cikk és a Társaság 44-ik közgyűléséről szóló ismertetés egé-  
szítik ki a füzetet.

**Fizikai és Kémiai Didaktikai Lapok.** A VI. évfolyam 4. számában *Loczka  
Alajos* folytatja nagyszabású és igen részletes tanulmányát, „*A kémia tantá-  
sának történetét.*“ *Ferenczi Zoltán* dr. cikke az *indukció tanításáról* szól a kö-  
zépiskolában (felső osztályok). *Holenda Barnabás* dr. *A levegő ellenállásáról  
és a levegő örvénymozgásáról* és *Soós Sándor* dr. *A sugártörés jelenségcsö-  
portjaiban végzett modellkísérleteiről* ír. *Éltető Ödön:* „*A munkáltató fizikai  
oktatás kérdéséhez*“ c. cikkében először beszámol arról, hogy VII—VIII. osz-  
tályos tanulóinak mi a véleményük a fizikai tanulókísérletekről és mérések-  
ről. Cikke második részében egy pár példát mutat be, hogy milyen szemponto-  
kat követ e munkáltatások során. Bennünket leginkább érdekelhet cikkének  
harmadik pontja. Végeredményként nemcsak azt tartja szükségesnek, hogy a  
fizikai gyakorlatok minden középiskola felső osztályaiba bevezetessenek, ha-  
nem azt *Csapody Vera* dr. példájár ameg kell valósítani a III. osztályban is.  
Ennek a bevezetésnek lehetőségére *Csapody* néven kívül *Barra György* iskolai  
kariársa nevét is felemlíti. Örömmel állapítjuk meg, hogy ezeken kívül még  
jónéhányan párnak ezen az úton. *Masszi Ferenc: Az elektromos erővonalak*